

2016-2017

Xarxa Zande

ARTS SANTA MÒNICA

Biografiar els objectes pot ser la més embrollada de les feines.

[a] En algun moment del segle XX, un caçador zande teixeix una xarxa per caçar micos a les selves de Sudan del Sud.

[b] Un antropòleg europeu s'enduu aquesta xarxa per tal d'incloure-la en alguna col·lecció etnogràfica.

[c] William Rubin organitza Primitivism in 20th Century Art al MoMA. Exposa una màscara kwakiutl al costat d'un Picasso, tot cercant les connexions formals entre la modernitat i l'art «primitiu». El muntatge desencadena una onada de crítiques. Se li recrimina a Rubin que jutgi el valor dels objectes no-occidentals segons l'afinitat amb l'estètica moderna.

[d] Com a reacció a l'exposició del MoMA, Susan Vogel inaugura Art/ Artifact (1988) al Center for African Art de Nova York. A la primera sala, hi exhibeix una xarxa zande junt amb altres objectes d'origen africà (sense cartel·la que els expliqui). Vogel espera eixamplar el debat sobre els difícils límits entre l'art i els artefactes.

[e] Certs visitants confonen la xarxa amb el producte d'algun artista post-minimal.

[f] Arthur Danto dedica el text del catàleg d'Art/Artifact a posar ordre. Fidel a la idea que són els agents actius del context artístic els qui legitimen els objectes, Danto nega que la xarxa pugui ser candidata a obra d'art. En el seu deler per discriminar els objectes, conclou que la xarxa és un estri i prou; pertany al Museu d'Història Natural i no pas al Museu d'Història de l'Art.

[g] A Vogel's Net (1996), l'antropòleg Alfred Gell repesca la polèmica. Desmuntant l'escrit de Danto, apunta que la xarxa zande, en tant que trampa, comunica a la perfecció el complex embull de subjectivitats que poden enredar-se a l'objecte. Tal complexitat i tal capacitat per atrapar múltiples agències és, justament, el tret característic de l'obra d'art.

[h] A l'Arts Santa Mònica, un cicle comissariat per Oriol Fontdevila recull la xarxa zande i la torna a parar, per tal que es disparin diverses mediacions capaces de redefinir el lloc de la institució i el del propi objecte artístic, amb tot el feix de relacions que el travessa. Hi participen: Roger Bernat, Black Tulip, Víctor García Tur, Hijos de Martín, Consol Llupià, Regina de Miguel, Objetologías, Gerard Ortín, Straddle3 i Petia Cervera Krupova.